

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 14CoP/3/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1323201385
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomír Bundzel
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:1323201385.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr Ľubomíra Bundzela a členov senátu JUDr. Róberta Foltána a Mgr. Aleny Čakváriovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. A., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom B. XXXX/XX, C., v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, 816 46 Bratislava, dieťa rodičov: otec – D. D. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XXXX/XX, C. a matka – E. F. F., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom C. X, C., za účasti Krajskej prokuratúry Bratislava, Vajnorská 47, 812 56 Bratislava I, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava III č.k. 37P/50/2023-28 zo dňa 11.4.2023 takto

rozhodol:

I. Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia o styku matky s maloletým **p o t v r d z u j e .**

II. Vo zvyšnej časti, ktorým súd zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia uložením výchovného opatrenia, uložením informačnej povinnosti otcovi, uložením povinnosti otcovi a maloletému podrobiť sa vyšetreniam odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie **z r u š u j e a v e c m u v r a c i a** v tejto časti na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1.

Napadnutým uznesením súd prvej inštancie výrokom I. zamietol návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia a výrokom II. rozhodol, že žiaden z účastníkov konania nemá nárok na náhradu trov konania.

2.

Súd prvej inštancie uznesenie po citovaní § 2 ods. 1 a 2 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) § 360, § 367 CMP ako aj § 324, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1, § 328 ods. 1 a § 329 ods. 1 vety prvej a odsek 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) vecne odôvodnil tým, že v predmetnej veci nie je potrebné upraviť pomery prostredníctvom neodkladného opatrenia, nakoľko absentuje požiadavka bezodkladnej potreby úpravy pomerov. V tejto súvislosti bolo ďalej konštatované, že starostlivosť o maloletého je zabezpečená zo strany otca v súlade s rozsudkom Okresného súdu Bratislava III č.k. 37P/68/2017-725 zo dňa 6.4.2021. Ohľadne úpravy styku matky s maloletým bolo rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Bratislava III č.k. 37P/68/2017-1127 zo dňa 26.5.2022 (v rámci tohto konania bolo vykonané dokazovanie aj výsluchom maloletého A. A.) tak, že styk matky s maloletým nebol upravený a vzájomný návrh matky v časti uloženia povinnosti otcovi ju informovať o synovi zamietol. Pokiaľ ide o stretávanie sa maloletého s matkou, tak tento uviedol, že nikto mu nebráni v stretávaní sa s matkou, avšak frekvenciu týchto stretnutí s ňou si chce regulovať sám. Uviedol, že s mamou sa nestretáva často, u otca má vytvorené vhodné podmienky na zdravý vývin a nerád by išiel s matkou k psychológovi. Za tohto stavu súd prvej inštancie dospel k záveru, že bude v najlepšom záujme maloletého, keď nateraz styk matky s ním s maloletým nebude upravený neodkladným

opatrením, pričom o prípadnej zmene posledného rozsudku č.k. 37P/68/2017-1127 zo dňa 26.5.2022 súd bude rozhodovať po vykonaní dokazovania vo veci samej. V závere svojho rozhodnutia súd prvej inštancie konštatoval, že neodkladné opatrenie nie je konečným rozhodnutím, jeho účelom je vo všeobecnosti rýchla a bezodkladná úprava pomerov účastníkov, pričom podmienkou pre jeho nariadenie je osvedčenie, že bez okamžitej úpravy pomerov by bolo právo účastníka ohrozené. Znamená to, že pre nariadenie neodkladného opatrenia je potrebné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana ako i osvedčenie, že je tu bez okamžitého zásahu súdu nebezpečenstvo reálnej a bezprostredne hroziacej ujmy.

3.

Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že matka maloletého sa v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, doručenom súdu prvej inštancie dňa 24.3.2023 domáhala, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, na základe ktorého bude mať matka právo ako aj povinnosť zabezpečovať osobnú starostlivosť o maloletého každý nepárny víkend v kalendárnom roku od piatka od 18:00 hod. do nedele 18:00 hod. ako aj počas vianočných sviatkov (prvý týždeň v nepárny týždeň a na ďalší rok v párny týždeň, počas letných prázdnin dva týždne v mesiaci júl a dva týždne v mesiaci august), pričom požadovala otcovi uložiť povinnosť priniesť a odovzdať maloletého v určených časoch na adresu matky a syna si aj prevziať z jej adresy. Okrem toho žiadala, aby bola zo strany otca podrobne písomne informovaná o synovi 2-krát mesačne, ďalej, aby súd uložil otcovi povinnosť absolvovať výchovné opatrenie v rozsahu 40 hodín u klinického psychológa so zameraním na usmernenie nevhodného výchovného vplyvu a marenia styku s matkou, ďalej uložil otcovi povinnosť podrobiť sa vyšetreniu na podozrenie na poruchu osobnosti u nezávislého psychiatra a tiež uložil povinnosť maloletému podrobiť sa formou výchovného opatrenia psychologickéj diagnostike za účelom potvrdenia alebo vyvrátenia manipulatívneho vplyvu otca a podrobeniu na pasívnu formu CAN syndrómu a taktiež uloženia povinnosti maloletému absolvovať výchovné opatrenie v rozsahu 20 hodín u klinického psychológa so zameraním na zrealizovanie vnímania reality a naplnenia rodinných väzieb a vzťahu s matkou. V návrhu ďalej žiadala, aby súd uložil otcovi povinnosť riadne pripraviť maloletého na styk a psychologické intervencie s matkou. Matka svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnila tým, že prišlo k zásadným novým preukázateľným skutočnostiam: a) prípadová konferencia na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny za účelom sanácie rodinných väzieb, nakoľko otec ju sabotoval a zmanipuloval syna, aby ju sabotoval tiež. Poukázala na to, že dňa 5.4.2023 bola nariadená ďalšia prípadová konferencia a dohovor otcovi (nespolupráca otca na sanácii – nová skutočnosť); b) otec maloletého jej preukázateľne bráni v styku, a neumožní jej ani len krátkodobý kontakt so synom na odovzdanie darčeka k jeho narodeninám, keď ho nezavola ani k dverám a tým jej znemožnil stretnúť sa s maloletým. Okrem toho poukázala na to, že otec neabsolvoval sanačnú intervenciu odporúčanú sociálnou kuratelou, ktorú odporučí pracovník komisariátu pre deti a vedúci úradu na prípadovej konferencii v júni 2022 u externej neskúsenej pracovníčky zamestnanej na projekt E. C., pričom tejto intervencii sa zúčastnila asi 5-krát iba matka, pričom otec a syn tam neprišli. Ďalej namietala, že syna mala možnosť od roku 2019 vidieť iba 5-krát, 4-krát tajne pred domom po škole a jedenkrát na súde pred výsluchom. Domnieva sa, že otec aj po 17-tich rokoch sa dopúšťa postseparačnej formy násillia na matke a dieťati (takto konal aj v manželstve 17 rokov), dva roky prebiehalo trestné vyšetrovanie otca vo veci spáchania trestného činu týrania blízkej osoby a pred znaleckým dokazovaním z ničoho nič bolo ukončené, potom ako vyšetrovateľovi spomenula, že mu donesie lekársku správu od otoneurológa E. G., ako jej exmanžel údermi do hlavy poškodil periférny nervový systém, ktorý jej spôsobuje závraty, čo zaznamenali aj prístroje počas vysoko špecializovaného vestibulárneho vyšetrenia. Zdôraznila, že otec jej permanentne a preukázateľne šiesty rok zamedzuje stretávanie sa so synom, čím extrémne emočne trpí a stráda aj samotné dieťa. V tejto súvislosti ďalej poukázala na to, že otec synovi zmenil telefónne číslo, nové jej odmietol dať, vypol vrátnika – domový zvonček, ďalej kontroluje synovi všetky e-maily a marí jej v stretávaní sa s maloletým. Taktiež uviedla, že zo strany súdov boli vydané devastačné a kontumačné rozsudky, tieto sú nespravodlivé, exmanželovi dali obrovský časový priestor na manipuláciu so synom, pričom syn si pred znalcom explicitne žiadal striedavú starostlivosť, ktorú odporučil aj samotný znalec. Uviedla, že otec syna manipuluje, nemá možnosť sa stretávať s maloletým. Samotnú nutnosť vydania neodkladného opatrenia zdôrazňuje aj tým, že syn má už len rok a niekoľko mesiacov do plnoletosti a je nutné jasne vymedziť a upraviť styk matky s maloletým, ďalej vydať sanačné výchovné opatrenia, nakoľko je maloletý vážne ohrozený dôsledkami otcovej patologickej výchovy. Tiež poukázala na to, že syn sa na začiatku pred kolíznym opatrovníkom vyjadril, že ľúbi oboch rodičov a nechce nikomu ublížiť a chcel by byť týždeň u jedného a týždeň u druhého, pričom to isté o dva roky žiadal pred súdnym znalcom a tiež požadoval rozšírenie

víkendového a prázdninového styku na striedavú starostlivosť, ktorú mu otec písomne nedovolil a vtedy súd na názor syna vôbec neprihliadal. Na názor maloletého začal prihliadať až po päťročnej manipulácii a trojročnom znemožnení styku matky s dieťaťom.

4.

Proti tomuto uzneseniu, ktorým súd prvej inštancie návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol podala matka odvolanie z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), e), f) a h) CSP a § 62 ods. 1 CMP. Nesúhlasila so záverom súdu prvej inštancie o nesplnení zákonom požadovaných predpokladov na nariadenie neodkladného opatrenia a mala za to, že súd prvej inštancie mal bezodkladne vydať sériu výchovných opatrení otcovi a synovi a mal upraviť styk matky so synom, s ktorým v podstate nie je v žiadnom kontakte. V tejto súvislosti poukázala na to, že maloletého od mája 2022 videla, keď s ním rozprávala asi jednu minútu pred školou, čo je absolútne nedostatočné a nedôstojné. Nutnosť neodkladného opatrenia považovala, vzhľadom na vek maloletého, ktorý sa blíži k dospelosti za nevyhnutný, pretože konanie vo veci samej spolu s odvolaniami so strany exmanžela môžu priebeh konania opätovne predĺžiť na ďalšie dva roky a syn už bude dospelý. Zdôraznila, že otec jej bráni v akomkoľvek styku, resp. kontakte (telefonickom, synovi kontroluje e-maily, vypol domáceho vrátnika), pričom takýmito správaním sa otca maloletého je jej znemožnená realizácia jej rodičovských práv. Ďalej uviedla, že ani súd dlhodobo nekoná v najlepšom záujme maloletého, pretože tento nerešpektoval nezmanipulovaný, slobodný názor maloletého na výchovu v striedavej starostlivosti vyjadrený pred znalcom, pričom súd vytvoril umelú trojročnú prekážku matke a dieťaťu v styku počas pandémie. Zo strany súdu nebolo ani skúmané, či je dieťa otcom manipulované na odbornej báze a prečo jej otec tak dlhú dobu bránil v akomkoľvek styku s maloletým. Zdôraznila, že súd je povinný prihliadať na záujem maloletého, ďalej je povinný citlivo zachovať rodinné putá a všemožne pomáhať, ak jeden z rodičov koná nespokojujúco, agresívne a nerešpektuje druhého rodiča a jeho rodinu, psychicky devastuje zverenú dieťa svojim správaním sa k nemu.

5.

Matka maloletého ďalej namietala, že ani kolízny opatrovník nekonal v zmysle, aby boli vzťahové väzby medzi ňou a maloletým zachované a iba automaticky prebral manipulatívnu rétoriku a tvrdenia otca, že stretnutia s matkou syn odmieta. Okrem toho ani súd nikdy nezvažoval, že samotné vyjadrenie dieťaťa vychádza z konfliktu rodičov, nerešpektovaním, popieraním, resp. systematickým znemožňovaním realizácie a aplikácie rodičovských práv matky zo strany otca, čím bol vážne ohrozený vývin dieťaťa, narušila sa integrita, identita, dôstojnosť (keď dieťa muselo vyskočiť za matkou cez okno, lebo ho otec nepustil cez dvere) a v neposlednom rade právo na súkromný a rodinný život. Tak kolízny opatrovník ako aj súd vôbec nikdy nebral do úvahy možnosť a ani nehodnotil, či zo strany otca nedochádza pri výkone jeho rodičovských práv k manipulácii dieťaťa a k šikanóznemu výkonu jeho rodičovských práv, ktorý je do značnej miery spôsobilý zasahovať do práv dieťaťa ako aj rodičovských práv matky. Kolízny opatrovníka a ani súd si nikdy nepreveril spôsob komunikácie otca so synom o osobe matky, pričom vždy vychádzal len z klamlivej výpovede otca, že nebráni styku, a to bolo príslušným orgánom postačujúce. Ďalej matka vo svojom odvolaní tvrdila, že maloletý bol na jeho výpoveď pripravovaný v zmysle ako sa má vyjadrovať proti matke, ako má odmietať odbornú psychologickú pomoc a tiež, že si bude sám určovať stretávanie s matkou podľa vlastnej vôle. Viackrát matka zdôraznila, že je jej upierané ústavné právo na stretávanie, zachovanie širokých rodinných väzieb ako aj výchova maloletého, pričom súd nerešpektoval vôľu a názor syna na výchovu v striedavej starostlivosti a tým neprihliadal na názor syna, ktorý je bez trojročného kontaktu s matkou, ako aj na to, že názor syna bol ovplyvnený názormi a vplyvom otca. Taktiež tvrdila, že syn nemohol mať vedomosť o tom, že matka neberie lieky, keď túto informáciu mu musel niekto podsunúť. Okrem toho namietala, že dieťaťu sa nedostala odborná pomoc, ktorú mu garantuje štát, ak je ohrozené jeho psychické zdravie, čo je potrebné dať na ťarchu otca, pretože tento hrubo negativizuje mienku o druhom rodičovi a vychováva syna k nenávisti a neúcte k druhému rodičovi, bráni mu v stretávaní sa s ním.

6.

Matka maloletého mala za to, že súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, keď vychádzal len z názoru dieťaťa, ktoré je dlhodobo len v kontakte s jedným manipulujúcim rodičom, keď syn už prebral rétoriku a názor otca, ktorý všemožne bráni v samotnom styku a negativizuje mienku o druhom rodičovi a podáva maloletému o druhom rodičovi nepravdivé a skresľujúce informácie. Poukázala na to, že každodenne pracuje s deťmi so špeciálnymi edukačnými potrebami a keby mala nekonzistentné výkyvy nálady ako to o nej klamlivo tvrdí otec, zamestnávateľ by jej to netoleroval a taktiež ani kolegovia

a rodičia detí, s ktorými má vybudovaný krásny vzťah. Tvrdenia otca sú preto v rozpore s objektívnou životnou realitou a pokiaľ by boli pravdivé, tak by nedokázala dennodenne vykonávať najnáročnejšiu pedagogickú činnosť v úzkej interakcii s inými kolegami a zverenými deťmi. Taktiež poukázala na to, že syn na výsluchu tvrdil, že sa stretávať s matkou nechce, napriek tomu, že sa tajne v tom istom čase paralelne s matkou stretával, kým to nezistil otec a tomu nezabránil. Ďalej uviedla, že syn na výsluchu tvrdil, že mu je údajne z matky zle a o dva týždne ten istý syn matke napísal, že ju má rád. V tejto súvislosti poukázala na to, že každý racionálny človek by toto konanie otca vyhodnotil ako manipuláciu a bránenie styku, takéto výsluchy nemajú žiadnu vypovedaciu hodnotu pre súd, lebo dieťa vypovedalo pod manipulatívnym nátlakom otca a hovorilo vyjadrenia, ktoré si otec vynútil a syna dopredu naučil. Považovala preto za potrebné, aby bol vymedzený jej styk so synom, aby jej otec nemohol k styku akokoľvek brániť a aby maloletý mal možnosť byť v domácom prostredí v kontakte aj s matkou, ktorú súd diskriminoval ako schopnú rodičovskej kompetencie a pritom s vedomím, že táto vychováva štátom zverené deti so špeciálnymi edukačnými potrebami.

7.

Ďalej žiadala, aby otcovi maloletého bolo udelené výchovné opatrenie voči nevhodnému výchovnému vplyvu na syna, pretože nie je akceptovateľné takéto majetnícke správanie otca, ktorý sa k dieťaťu správa majetnícky, hrubo a využíva ho nedôstojne ako nástroj pomsty, pričom synovi zakáže s celou rodinou sa stretávať a udržiavať citové a rodinné väzby. Otec dokonca nedovolil maloletému ani si len prebrať poštu s darčekom na Vianoce, pričom z preddverí ju ako matku vyhodil. V tejto súvislosti zdôraznila, že v čase, keď mal maloletý 12 rokov, nebola zo strany súdu rešpektovaná synova vôľa (bolo to v čase, keď maloletý nebol ešte zo strany otca zmanipulovaný), bolo to v období, keď syn pred znalcom žiadal rozšírený styk s matkou a dokonca striedavú starostlivosť, pričom súd následne počas troch rokov (od 12-tich rokov do 15 roku jeho veku) neodstránil ani len prekážku vo výkone vlastného rozhodnutia. Poukázala tiež na to, že šesť rokov trvajúce časové prieťahy sporu ešte viac odkrývajú majetnícku, manipulatívnu a krajne patologickú povahu a správanie otca, hlavný motív jeho správania (pomsta). Zdôraznila, že zo správania otca je evidentné, že on je hlavný zdroj ich problémov, nakoľko patologicky pôsobí na ňu, ako aj ich deti. V tejto súvislosti poukázala na význam rozhodovania vo veciach úpravy styku, keď styk rodiča s dieťaťom, ktorý s ním nežije by mal byť zachovaný vďaka pravidelnému a čo najširšiemu kontaktu. Okrem toho tiež poukázala na judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva: „Ak medzi rodičom a maloletým dieťaťom vznikli rodinné väzby, štát musí konať tak, aby sa mohli tieto väzby ďalej rozvíjať (porov. Rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva Keegan vs. Írsko č. 16969/90 zo dňa 26.5.2004, Kroon vs. Holandsko č. 18535/91 zo dňa 27.10.1994). Byť spolu je pre rodiča a jeho dieťa základným prvkom rodinného života (porov. Rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva Bronda vs. Taliansko č. 22430/93 zo dňa 9.6.1998) vyplývajúceho z čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (porov. Rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva Görgülü vs. Nemecko č. 74969/01 zo dňa 26.2.2004).

8.

Matka maloletého tiež poukázala aj na vyjadrenie Úradu komisariátu pre deti, ktoré je nekonzistentné a zmätočné, pretože na prvom pojednávaní dňa 5.5.2022 sa pracovníčka komisariátu a rovnako kolízny opatrovník vyjadrili jednoznačne o nutnosti udelenia nejakého výchovného opatrenia rovnako starému dieťaťu s rovnakou vekovou vyspelosťou a jediný, kto mal počas dvoch pojednávaní v dvojtyždňovom odstupe konzistentný a nemenný názor bol dozorujúci prokurátor. V tejto súvislosti uviedla, že súd sa dokonca nestotožnil s návrhom okresného prokurátora na doplnenie dokazovania a výchovného opatrenia meritórnym rozhodnutím súdu. Úrad komisára pre deti vydal 26.5.2022 v prvý deň činnosti nového komisára iné, zmätočné vyjadrenie, ktoré nerešpektuje skutkový stav a hrubé manipulovanie mienky syna a nevhodný výchovný vplyv otca. Za tohto stavu je jej kontakt s maloletým takmer nulový už vyše troch rokov kvôli prekážke vo vykonateľnosti uznesenia. Uviedla, že Okresný súd Bratislava III dokonca nahradil jej súhlas na prijatie maloletého na strednú školu, s ktorou ona kvôli vážnym výchovným dôvodom rezolútne nesúhlasila. Súd jej ako matke a pedagógovi odoprel možnosť výberu vhodnej školy pre syna, čím ju súd ako pedagóga a matku hrubo ponížil. Považovala za nevhodné, najmä pre normálny psychický vývoj syna, aby maloletý navštevoval školu a odbor, kde je zameranie na programovanie počítačových hier, ako je odbor na stránke školy jasne explicitne zadaný. V neposlednom rade poukázala aj na prvky násilníckeho správania na otca v čase keď žili spolu. Ďalej uviedla, že súd aj upozornila na patologický vplyv otca na citovú výchovu syna a incident, kedy 11 ročné dieťa pred celým svetom zdieľalo otcov zakúpenú agresívnu počítačovú hru s tematikou domáceho násillia, kde syn opakovane prehrával a komentoval scénu, kde otec fyzicky zápasí s matkou, ktorá

chce uchrániť dieťa pred násilím otca a otec brutálne zaškrtní matku a plačúce, vystrašené dieťa sa na scénu prizerá zo zeme. Scéna bola doslova realistická. Tvrdila, že prvky násilníckeho správania otca počas rokov vystúpili úplne na povrch a preto súd nesmie a nemôže byť hluchý a slepý a ignorovať ich a dieťa nechrániť. Zdôraznila, že súd nedostatočne a vytrhnuto z kontextu uviedol, že matka zaslala do spisu písomné prehlásenie, v ktorom uviedla, že sa vzdáva styku so synom a nároku na informácie. Považovala konanie pred Okresným súdom Bratislava III z 16.5.2022 za nespravodlivé, časovo zdĺhavé, keď súdom nebola odstránená trojročná prekážka nevykonateľnosti vlastného rozsudku o styku matky so synom a na moment rezignovala kvôli zachovaniu zvyšku zdravia pred štátnou skúškou. Vzhľadom na existujúci stav považuje za morálnu povinnosť súdu sanovať odlúčenie matky od syna (starých rodičov), a to spravodlivým bezodkladným výkonom rozhodnutia, v ktorom bude časovo vymedzený styk matky so synom v jej domácnosti počas víkendov, prázdnin a sviatkov, keďže k styku a výkonu nemohlo dôjsť tri roky kvôli neodstránenej prekážke vykonateľnosti rozhodnutia a neochote otca spolupracovať a takýmto správaním brániť v stretávaní sa so synom.

9.

Pokiaľ ide o Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, tak tento uviedol, resp. nariadil dobrovoľnú formu obnovy vzťahu syna a matky. V prípade, že to otec bude opätovne manipulovať so synom, tak vedenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny a zástupcovia komisariátu pre deti uznali, že bude nutné udeliť výchovné opatrenie otcovi. Vzhľadom na časové prieťahy a manipuláciu otca nie je prínosné podmieňovať víkendový styk, Vianoce s matkou výsledkom opatrenia, nakoľko ho otec bude vedome sabotovať a syna donekonečna manipulovať, ako to robí doteraz. Otca nezmení žiadne výchovné opatrenie. Psychologickú intervenciu sabotoval otec a aj syn, ktorý ho riadne nepripravil. Matka má ďalej za to, že syn urgentne potrebuje odbornú pomoc, aby došlo k zreálneniu vnímania reality, akceptovaniu a rešpektovaniu matky v jeho živote, optimalizácii sebaobrazu. Tvrdí, že manipulatívnym narušením vzťahu s maloletým zo strany otca dochádza k patologickej fixácii syna na neho a prehlbovanie negatívneho vzťahu k matke, čo preukázateľne vplyva na citový vývin maloletého. Za tohto stavu preto žiadala neodkladným opatrením upraviť styk v rozsahu ako to žiadala vo svojom návrhu spoločne s požiadavkou, aby otcovi bola uložená povinnosť podrobne písomne ju informovať o synovi dva razy mesačne, ďalej, aby otcovi bola uložená povinnosť absolvovať výchovné opatrenie v rozsahu 40 hodín u klinického psychológa so zameraním sa na usmernenie nevhodného vplyvu a marenia styku s matkou a tiež, aby mu bola uložená povinnosť podrobiť sa vyšetreniu na podozrenie na poruchu osobnosti u nezávislého psychiatra. Pokiaľ ide o maloletého syna, tak požadovala, aby mu bola uložená povinnosť podrobiť sa formou výchovného opatrenia psychologickéj diagnostike za účelom potvrdenia alebo vyvrátenia manipulatívneho vplyvu otca a podozrenia na pasívnu formu CAN syndrómu a tiež aby mu bola uložená povinnosť absolvovať výchovné opatrenie v rozsahu 20 hodín u klinického psychológa so zameraním na zreálnenie vnímania reality a upevňovania rodinných väzieb a vzťahu s matkou.

10.

K odvolaniu matky sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava III, ktorý považoval jej odvolanie za dôvodné len v časti, aby sa súd pokúsil obnoviť vzťah matky s maloletým nariadením výchovného opatrenia, v ktorom odborné zariadenie postupnou prácou, a to najmä s matkou a čiastočne s maloletým dosiahne postupné obnovenie väzieb medzi matkou a synom. Vo zvyšnej časti žiadal rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdiť ako vecne správne.

11.

Otec sa priamo k odvolaniu matky nevyjadril, avšak z obsahu spisového materiálu vyplýva, že otec maloletého poukazuje na jeho vek a skutočnosť, že tento sa sám rozhoduje s kým sa stretne a tiež uviedol, že mu žiadne stretnutie s matkou nezakázal. V tejto súvislosti v e-mailovej komunikácii s matkou uviedol, aby si s ním dohodla stretnutie sama. Tiež jej odpovedal, že na e-mail jej syn odpovedá a keď sa ho opýtal, či sa chce stretnúť s matkou, tak jeho odpoveď znela, že sa na to necíti. K predmetu napádaného uznesenia názor otca v spise absentuje.

12.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 3 ods. 5 písm. b) CMP), po zistení, že odvolanie proti uzneseniu bolo podané včas (§ 362 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez ohľadu na rozsah

a dôvody odvolania (§ 65 a § 66 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie matky je čiastočne dôvodné, v dôsledku čoho bolo potrebné uznesenie súdu prvej inštancie ohľadne ňou uplatnených nárokov týkajúcich sa nariadenia neodkladného opatrenia uložením výchovného opatrenia, uložením informačnej povinnosti otcovi, uložením povinnosti otcovi a maloletému podrobiť sa vyšetreniam zrušiť a vec mu vrátiť v tejto časti na ďalšie konanie a nové rozhodnutie z dôvodu absolútnej nepreskúmateľnosti rozhodnutia. Odvolací súd sa stotožnil iba s odôvodnením rozhodnutia prvoinštančného súdu ohľadne nedôvodnosti uplatneného nároku na nariadenie neodkladného opatrenia zo strany matky v súvislosti s úpravou styku matky s maloletým.

13.

Podľa § 324 ods. 1 CSP (zákon č. 160/2015 Z.z., Civilný sporový poriadok), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

Podľa § 2 ods. 1 CMP (zákon č. 161/2015 Z.z., Civilný mimosporový poriadok), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa ustanovenia § 111 písm. l) zák. č. 161/2015 Z.z. (Civilný mimosporový poriadok, CMP), v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o ústavnej starostlivosti a iných výchovných opatreniach.

Podľa § 37 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej ako zákon o rodine), nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

Podľa § 37 ods. 2 písm. d) zákona o rodine, ak je potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení: d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

Podľa § 37 ods. 7 zákona o rodine, súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

Podľa § 37 ods. 8 zákona o rodine, súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnil svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

14.

Z odôvodnenia súdu prvej inštancie v napadnutom uznesení vyplýva, že starostlivosť o maloletého je zabezpečená zo strany otca v súlade s rozsudkom Okresného súdu Bratislava III pod sp. zn. 37P/68/2017-725 zo dňa 6.4.2021. Ohľadne úpravy styku matky k maloletým bolo rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Bratislava III pod sp. zn. 37P/68/2017-1127 dňa 26.5.2022, pričom v rámci tohto konania bolo vykonané dokazovanie aj výsluchom maloletého A. A., ktorý uviedol, že nikto mu nebráni v stretávaní s matkou, pričom frekvenciu týchto stretnutí s ňou si chce regulovať sám. Poukázal na to, že sa s matkou nestretáva často, u otca má vytvorené vhodné podmienky na zdravý vývin a nerád by išiel s matkou k psychológovi. Styk matky s maloletým týmto rozsudkom nebol upravený a vzájomný návrh matky, v časti uloženia povinnosti otcovi ju informovať o synovi, bol zamietnutý. Za tohto stavu súd prvej inštancie konštatoval, že bude v najlepšom záujme maloletého, keď v súčasnej dobe styk matky s maloletým nebude upravený neodkladným opatrením, pričom o prípadnej zmene posledného rozsudku č.k. 37P/68/2017-1127 zo dňa 26.5.2022 sa bude rozhodovať po vykonaní dokazovania vo veci samej.

15.

Esenciálnym a primárnym kritériom pri všetkých rozhodnutiach týkajúcich sa detí musí byť vždy najlepší záujem maloletého dieťaťa, ktorý sa podľa ESLP skladá z dvoch zložiek. Na jednej strane vyžaduje udržiavanie väzieb dieťaťa s jeho rodinou, okrem prípadov, keď sa konkrétna rodina preukáže ako nevhodná. Z toho vyplýva, že rodinné väzby môžu byť pretrhnuté iba vo veľmi výnimočných prípadoch a musí byť vykonané všetko v záujme zachovania osobných vzťahov a ak je to vhodné, v záujme obnovy rodiny. Na druhej strane je v záujme dieťaťa, aby bola jeho výchova zabezpečená v stabilnom prostredí a rodičom nemôže byť podľa čl. 8 dohovoru umožnené uplatňovať opatrenia, ktoré by mohli poškodiť zdravie alebo vývoj dieťaťa (rozhodnutie vo veci Neulinger a Shuruk proti Švajčiarsku zo 6. júla 2010, sťažnosť č. 41615/07, bod 136). Článok 8 dohovoru tak vyžaduje zo strany orgánov verejnej moci rozhodovanie zachovávajúce rovnováhu medzi záujmami dieťaťa a záujmami rodičov, osobitná pozornosť v tomto procese však musí byť venovaná najlepšiemu záujmu dieťaťa, ktorý v závislosti na jeho povahe a význame môže nad záujmami rodičov prevážiť (rozhodnutie vo veci Sahin proti Nemecku z 8. 7. 2003, sťažnosť č. 30943/96, bod 66).

16.

Odvolací súd zdôrazňuje, že záujem dieťaťa (v kontexte s článkom 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa) musí byť teda popredným hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, či už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi. Podobná požiadavka vyplýva aj z článku 32 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd zaručujúcej osobitnú ochranu detí a mladistvých (porov. napr. nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 3135/19). Je preto nevyhnutné, aby pri akomkoľvek súdnom rozhodovaní týkajúcom sa detí bol ich najlepší záujem skúmaný a posudzovaný ako určujúce kritérium pre konečné rozhodnutie - nech sa jedná o akékoľvek konanie týkajúce sa maloletého dieťaťa. Najlepší záujem dieťaťa je ako koncept flexibilný a vždy by mal byť posudzovaný a definovaný individuálne s ohľadom na konkrétnu situáciu, v ktorej sa dotknuté dieťa nachádza, pričom pozornosť je potrebné venovať jeho osobným pomerom, situácii a potrebám (porov. nález Ústavného súdu ČR sp. zn. I. ÚS 3226/16).

17.

Po preskúmaní spisu sa odvolací súd stotožňuje so skutkovými zisteniami prvoinštančného súdu, avšak iba v časti, ktorým súd prvej inštancie zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia o styku matky s maloletým, nakoľko prvostupňový súd vec v tejto časti správne právne posúdil.

18.

Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd konštatuje, že nie je v predmetnej veci naliehavá potreba upraviť pomery účastníkov konania týkajúce sa úpravy styku matky s maloletým vo forme nariadenia neodkladného opatrenia. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že maloletý je už vo veku blížiacom sa veku plnoletého dieťaťa, je preto dôležitý jeho názor v akom rozsahu by sa chcel stretávať s matkou, nakoľko dieťa v takomto veku je skutočne dostatočne rozumovo a emocionálne vyspelé, je nutné jeho názor vnímať ako zásadné vodítko pri hľadaní jeho najlepšieho záujmu.

19.

Za tohto stavu odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým zamietol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia o styku matky s maloletým ako vecne správne potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP.

20.

Predmetom odvolacieho konania bolo aj posúdenie vecnej a právnej správnosti uznesenia súdu prvej inštancie, ktorým bol zamietnutý návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia uložením výchovného opatrenia, uložením informačnej povinnosti otcovi a uložením povinnosti otcovi a maloletému podrobiť sa vyšetreniam.

21.

Pokiaľ ide o posúdenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie ohľadom vyššie uvedených nárokov, uplatnených zo strany matky vo forme nariadenia neodkladného opatrenia, tak odvolací súd má za to, že odôvodnenie uznesenia prvoinštančného súdu je v tejto časti absolútne nepreskúmateľné, pretože tento žiadnym spôsobom nezdôvodnil z akého dôvodu bol návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v týchto častiach zamietnutý. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že objektívnym explicitne ustanovením zákonným kritériom na rozhodnutie vo veciach úpravy rodičovských práv k maloletému dieťaťu je „najlepší záujem maloletého dieťaťa“, ktorým musí všeobecný súd vyhodnocovať a zdôvodniť nielen mechanicky a formálne, ale adresne s prihliadnutím na okolnosti posudzovanej veci. Ak uvedené odôvodnenie absentuje, dochádza k porušeniu základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces (Nález Ústavného súdu SR č.k. II. ÚS 101/2022 z 10.5.2022). Okrem toho súčasťou obsahu práva na spravodlivé konanie je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne odpovie na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov, čo v danom prípade zo strany súdu prvej inštancie nenastalo.

22.

Odvolací súd v tomto smere poukazuje aj na judikatúru Ústavného súdu SR (napr. sp. zn. I. ÚS 265/05), v ktorej je konštatované, že pokiaľ súd dospeje k rozhodnutiu bez toho, aby sa vo svojom rozhodnutí vysporiadal so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami tvoriacimi základ pre toto rozhodnutie, treba rozhodnutie súdu považovať za arbitrárne, teda za rozporné s článkom 46 ods. 1 Ústavy SR (ústavný zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov) a s článkom 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach (oznámenie FMZVč. 209/1992 Zb.). Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu (napr. sp. zn. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 119/03, III. ÚS 209/04). Súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam (sp. zn. II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04).

23.

Taktiež aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. Ruiz Torija c. Španielsko z 9.12.1994 séria A č. 303 A) treba za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie považovať aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Požiadavky na riadne odôvodnenie rozsudku súdu vo vnútroštátnych podmienkach Slovenskej republiky ustanovuje § 220 CSP. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé. Ústavne konformným výkladom ustanovenia § 220 CSP pri tom treba dospieť k záveru, že s požiadavkami v ňom uvedenými je v rozpore aj úplný, či čiastočný nedostatok (absencia) dôvodov rozhodnutia. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada i so špecifickými námietkami účastníka. Ak ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práva na tento argument (rozhodnutie ÚS SR sp. zn. II. ÚS 410/03).

24.

Vzhľadom k vyššie zisteným skutočnostiam odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v časti , ktorým bol zamietnutý návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia uložením výchovného opatrenia, uložením informačnej povinnosti otcovi, uložením povinnosti otcovi a maloletému podrobiť sa vyšetreniam zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP a vec mu v tejto časti vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP). V novom rozhodnutí je potrebné, aby súd prvej inštancie náležitým spôsobom posúdil, či navrhovateľka osvedčila potrebu upraviť pomery neodkladným opatrením aj v časti, ktorou došlo k zrušeniu uznesenia súdu prvej inštancie a uviedol dôvody, pre

ktoré považuje určitú skutočnosť za osvedčenú alebo neosvedčenú, čo súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí vôbec neurobil.

25.

Zo zákonnej úpravy neodkladného opatrenia je tiež zrejmé, že súd pri rozhodovaní o ňom nezisťuje všetky skutočnosti, ktoré by musel zisťovať v prípade konečného rozhodnutia vo veci samej, a obmedzí sa len na osvedčenie najzákladnejších skutočností, z ktorých možno vyvodiť nutnosť dočasnej úpravy pomerov, pričom je vždy potrebné posúdiť, či touto dočasnou úpravou pomerov nedochádza k zásahu do základných práv jednotlivých účastníkov nad nevyhnutnú mieru a či dočasná úprava pomerov sleduje legitímny cieľ. Okrem toho z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva pritom vyplýva, že aj keď záujmy detí a rodičov majú byť v rovnováhe, zvrchovaný záujem dieťaťa môže podľa okolností konkrétneho prípadu prevážiť nad záujmom rodiča, pričom posúdenie proporcionality zostáva na vnútroštátnych súdoch, ktoré sú v bezprostrednom kontakte so zúčastnenými stranami.

26.

Zo zákonnej úpravy neodkladného opatrenia (§ 360 a nasl. CMP) vo všeobecnosti vyplýva, že sa jedná o inštitút, ktorého základnou funkciou je dočasne upraviť pomery účastníkov, pričom nárok (prípadne právo), ktorému sa má poskytnúť dočasná ochrana formou neodkladného opatrenia, nemusí byť nepochybné preukázaný, musí byť však osvedčený. Miera osvedčenia sa riadi vždy konkrétnou situáciou. Zo zákonnej úpravy neodkladného opatrenia je tiež zrejmé, že súd pri rozhodovaní o ňom nezisťuje všetky skutočnosti, ktoré by musel zisťovať v prípade konečného rozhodnutia vo veci samej. Súd sa obmedzí len na osvedčenie najzákladnejších skutočností, z ktorých možno vyvodiť nutnosť dočasnej úpravy pomerov, pričom je vždy potrebné posúdiť, či touto dočasnou úpravou pomerov nedochádza k zásahu do základných práv jednotlivých účastníkov nad nevyhnutnú mieru a či dočasná úprava pomerov sleduje legitímny cieľ. Neodkladné opatrenie z dôvodu potreby dočasnej úpravy vzťahov medzi účastníkmi nariaďuje súd aj vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, keď je potrebné na čas (spravidla do rozhodnutia vo veci samej) upraviť starostlivosť o maloleté dieťa, vyživovaciu povinnosť, prípadne styk rodiča s dieťaťom.

27.

Senát odvolacieho súdu toto uznesenie prijal pomerom hlasov jednomyseľne 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).